

Aan B en W gemeente Schouwen-Duiveland

Onderwerp: rapport de Zuidhoek

Zierikzee, 22 februari 2019

Geachte leden van het College,

Op 17 december 2018 heeft u van de Adviesraad Sociaal Domein, verder de Adviesraad, een brief ontvangen met een aantal bevindingen en overwegingen betreffende de ontwikkelingen bij De Zuidhoek. De Adviesraad baseerde zich daarbij op het rapport dat Bureau Berenschot had opgesteld en op de toelichting op dat rapport door medewerkers van Bureau Berenschot in een besloten bijeenkomst. In die fase van het proces rustte er op verzoek van de gemeente een embargo op deze informatie. Uit respect voor dat verzoek kon de Adviesraad zich niet breed oriënteren op deze materie. De bevindingen en overwegingen in onze brief van 17 december 2018 hadden dan ook een voorlopig karakter.

Inmiddels is het embargo opgeheven en heeft de Adviesraad zich breed kunnen informeren over de kwestie De Zuidhoek. Dat is onder meer gebeurd tijdens een bijeenkomst van de Adviesraad op 7 februari jongstleden waarvoor een aantal direct betrokkenen en deskundigen werden uitgenodigd. Mede daardoor zijn we van mening dat wij inmiddels over voldoende informatie beschikken om een definitief advies te kunnen verstrekken met betrekking tot de ontwikkelingen bij De Zuidhoek. Daartoe dient deze brief.

De Adviesraad heeft waardering voor de zorgvuldigheid die de gemeente betracht in dit proces en voor de richting die de gemeente tot dusverre heeft gekozen. Hoewel er in het kader van veranderende wetgeving aanpassingen onvermijdelijk zijn, lijken pijnlijke keuzes tot een minimum beperkt te kunnen worden in de gekozen aanpak. Het rapport van Berenschot, dat niet alleen een overzichtelijke beschrijving geeft van de problematiek, maar ook een heldere bedrijfsmatige analyse van de Zuidhoek, biedt naar de mening van de Adviesraad voldoende handvatten en suggesties voor het maken van verantwoorde keuzes.

De Adviesraad realiseert zich dat het proces om te komen tot een herpositionering van de Zuidhoek in het kader van de uitvoering van de Participatiewet al in gang gezet was voordat de Adviesraad werd geïnstalleerd. De Adviesraad stelt dan ook vast dat bepaalde belangrijke beleidskeuzes al gemaakt zijn. Een voorbeeld daarvan is de keuze voor de uitwerking van optie 2, *sturen op gewenst volume*, uit het rapport Berenschot. Hoewel deze optie in de ogen van de Adviesraad goed verdedigbaar is, heeft de Adviesraad dan ook geen afweging kunnen maken tussen de verschillende opties. Het gegeven dat de Adviesraad pas in de laatste fase van het proces betrokken kon worden bij deze materie maakt dat de advisering zich voornamelijk toespitst op de uitvoering en de implementatie van een en ander. In dat kader brengt de Adviesraad de volgende punten onder uw aandacht:

Garantie

In het rapport van Bureau Berenschot wordt uitgegaan van de huidige situatie van hoogconjunctuur met economische bloei, een dynamische arbeidsmarkt en groeiende werkgelegenheid. Met het oog op het draagvlak en het soepel verlopen van het hele reorganisatie- en uitvoeringsproces is het voor de Adviesraad van belang dat er door de gemeente een garantie wordt uitgesproken dat de taakstelling uit het rapport ook verwezenlijkt zal worden in een periode waarin zich een conjuncturele terugval voordoet.

Monitoring

- In het rapport worden verschillende voorstellen gedaan voor monitoring. Dat is positief. Een gedegen voortgangsrapportage is een van de instrumenten die daarvoor ingezet kunnen worden. De Adviesraad onderschrijft de suggesties die hiervoor worden gedaan in het rapport. De Adviesraad benadrukt dat hierbij het klantperspectief centraal dient te staan. In beeld gebracht moet worden hoe de tevredenheid van de klanten/medewerkers zich ontwikkelt, inclusief de mate waarin klanten succesvol doorstromen dan wel uitstromen naar een reguliere werkgever.
- Een klant zal makkelijker uitstromen naar een reguliere werkgever als de klant is voorbereid op - en ingewerkt is in het werk dat de reguliere arbeidsmarkt aanbiedt. Wanneer de vraag aan de kant van de werkgevers verandert, maar de werksoorten binnen de Zuidhoek veranderen niet of nauwelijks, dan kan de door- en uitstroom van de nieuwe doelgroep als gevolg hiervan stagneren. Door klant-/medewerkerstevredenheid nadrukkelijk te betrekken bij de monitoring kan tijdig worden geacteerd op het moment dat ontwikkelingen een ongewenste kant opgaan

Werkgevers

- Werkgevers die structureel een positieve bijdrage leveren aan de doelstelling om personen met een afstand tot de arbeidsmarkt regulier werk te bieden, zijn essentieel in het gehele proces. Dergelijke werkgevers zouden waar mogelijk door de gemeente in het zonnetje gezet moeten worden. Naar verluidt zijn er helaas echter ook werkgevers die klanten na het verstrijken van de subsidieperiode structureel geen contractverlenging aanbieden. Met deze werkgevers zou de gemeente de contacten moeten beëindigen waar het gaat om het verwezenlijken van de doelstellingen die in het rapport van Bureau Berenschot worden genoemd.
- De Adviesraad stelt vast dat vooral in het bekende netwerk gezocht wordt naar werkgevers die bereid zijn mee te werken aan de doelstellingen. Naar de overtuiging van de Adviesraad zijn er meer branches die mogelijkheden bieden om personen met een achterstand tot de arbeidsmarkt aan werk te helpen. Te denken valt bijvoorbeeld aan de sectoren horeca en recreatie.
- De administratieve last voor werkgevers die ruimte bieden aan personen met een afstand tot de arbeidsmarkt blijkt zwaar te zijn. Dit vormt nogal eens een drempel voor werkgevers om mee te werken aan de doelstellingen. De Adviesraad pleit er dan ook voor om deze administratieve belasting sterk te verminderen.

Diversen

- De afdelingen *Metaal* en *Verspaning* worden opgeheven. De werkzaamheden en de medewerkers van deze afdelingen worden respectievelijk ondergebracht bij de afdeling *Technische montage* en bij *Delta Elektronica*. De Adviesraad pleit ervoor om erop toe te zien dat

de leer- werkplekken die behoorden bij de oorspronkelijke afdelingen meegenomen worden naar de nieuwe werkomgeving.

- De onafhankelijke vertrouwenspersoon die beschikbaar is voor medewerkers van De Zuidhoek is te weinig zichtbaar en te weinig bekend. De Adviesraad vraagt hier aandacht voor.

Met vriendelijke groet,
namens de Adviesraad Sociaal Domein

Antoine de Ceuster, voorzitter